

MAA-AMET

Haljala Vallavalitsus
haljala@haljala.ee

Teie 20.05.2024 nr 7-1/83-23

Meie 02.07.2024 nr 6-3/23/8341-3

**Haljala valla tuuleparkide
eriplaneeringu asukoha eelvaliku
lähteseisukohtade ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise programmi avalik
väljapanek**

Teavitasite 20.05.2024 kirjaga nr 7-1/83-23 Maa-ametit, et 10.06.2024 kuni 26.07.2024 toimub Haljala valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik väljapanek. Eriplaneeringu eesmärgiks on selgitada välja tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivad asukohad Haljala valla haldusterritooriumi kesk- ja idaosas. Planeeringuala pindala on ligikaudu 240 km². Esitatud dokumentidega oli võimalik tutvuda vallavalitsuse kodulehel: <https://haljala.ee/tuuleparkide-eriplaneering>. Maa-amet, tutvunud edastatud materjalidega, märgib järgmist.

Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 99 lõike 1 kohaselt tehakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu eelvalik koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi kohaliku omavalitsuse eriplaneering käsitleb. PlanS § 105 lõike 1 kohaselt esitatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu koos keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruandega kooskõlastamiseks käesoleva seaduse § 99 lõikes 1 nimetatud asutustele. Maapõuseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 7 kohaselt, kui planeeritaval maa alal asub maardla või selle osa, kooskõlastatakse planeering PlanS sätestatud korras Kliimaministeeriumi või Vabariigi Valitsuse volitatud asutusega. Vabariigi Valitsus on korraldusega 03.07.2023 nr 182 „Volitus Maa-ametile maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ andnud Maa-ametile volituse anda lube MaaPS §-des 14 ja 15 nimetatud maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks.

MaaPS § 14 lõike 2 kohaselt võib Kliimaministeerium või Vabariigi Valitsuse volitatud asutus lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda või halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmiseseadme ja seonduva taristu ehitamisega.

Seisuga 28.06.2024 asuvad Haljala valla eriplaneeringuala territooriumil osaliselt kaks maavarade registris arvel olevat maardlat: Eesti põlevkivimaardla Haljala uuringuvälja maardlaosa (maavarade registri registrikaart nr 33) ja Hulja turbamaardla (maavarade registri registrikaart nr 367). Lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmis on kattumine maardlatega kirjeldatud.

Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade kaardirakenduses oli märgitud neli potentsiaalselt sobiliku tuulepargi ala (uuringualad A, B, C ja D) Haljala valla territooriumi kesk- ja idaosas.

Planeeringuala tuuleenergeetika uuringualad A ja B ei asu maardlaga kattuvale alal.

Planeeringuala tuuleenergeetika uuringuala C edelaosa kattub osaliselt Eesti põlevkivimaardla Haljala uuringuvälja maardlaosa (maavarade registri registrikaart nr 33) põlevkivi aktiivse tarbevaru 4 plokiga ja aktiivse reservvaru 7 plokiga. Uuringualale C põlevkivimaardlaga kattuvale alale ei ole antud kehtivat kaevandamisluba ega geoloogilise uuringu luba ning ei ole esitatud selle maavara kaevandamisloa ega geoloogilise uuringu loa taotlust.

MaaPS § 14 lõike 2 punkt 3 kohaselt juhul, kui kavandatav tegevus halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, võib Kliimaministeerium või Vabariigi Valitsuse volitatud asutus lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust, kui tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmiseseadme ja seonduva taristu (taastuvenenergia ehitise) ehitamisega. Lubamise tingimused maavarade lõikes on sätestatud MaaPS § 14 lõike 2¹ punktides.

MaaPS § 14 lõike 2¹ punkti 2 kohaselt Kliimaministeerium või Vabariigi Valitsuse volitatud asutus võib lubada taastuvenenergia ehitise ehitamist põlevkivimaardla alal, mille kohta ei ole kehtivat kaevandamisluba ega geoloogilise uuringu luba ning ei ole esitatud selle maavara kaevandamisloa ega geoloogilise uuringu loa taotlust, tähtajaliselt kuni 35 aastaks. Palume edasises planeerimisprotsessis arvestada, et põlevkivimaardla alale on taastuvenenergia ehitisi võimalik ehitada ainult tähtajaliselt kuni 35 aastaks.

Planeeringuala tuuleenergeetika uuringuala D kattub täielikult Eesti põlevkivimaardla Haljala uuringuvälja maardlaosa (maavarade registri registrikaart nr 33) põlevkivi passiivse tarbevaru 3 plokiga. Lisaks asuvad eelnimetatud alal osaliselt Hulja turbamaardla (maavarade registri registrikaart nr 367) hästilagunenud turba aktiivse reservvaru 1 ja 2 plokk ning passiivse reservvaru 3 plokk. Turba 2 plokki registrikohane keskmine paksus on 2,3 m ja teiste plokkide keskmine paksus on alla kahe meetri. Uuringuala D asub keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 87 „Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade ning kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja“ lisas 1 ja lisas 2 toodud nimekirjadesse kuuluvatel aladel. Kliimaminister on algatanud nimetatud määruse muutmise, et kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade ning kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirju vähendada. Uuringualaga D kattuva turbamaardla ega põlevkivimaardla kohta ei ole kehtivat kaevandamisluba ega geoloogilise uuringu luba ning ei ole esitatud kaevandamisloa ega geoloogilise uuringu loa taotlust.

MaaPS § 14 lõike 2 punkt 3 kohaselt juhul, kui kavandatav tegevus halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, võib Kliimaministeerium või Vabariigi Valitsuse volitatud asutus lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust, kui tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmiseseadme ja seonduva taristu (taastuvenenergia ehitise) ehitamisega. Lubamise tingimused maavarade lõikes on sätestatud MaaPS § 14 lõike 2¹ punktides.

MaaPS § 14 lõike 2¹ punkti 1 kohaselt Kliimaministeerium või Vabariigi Valitsuse volitatud asutus võib lubada taastuvenenergia ehitise ehitamist turbamaardla alal, mis ei ole kantud kaevandamiseks

sobivate turbaalade nimekirja ja mille kohta ei ole kehtivat kaevandamisluba ega geoloogilise uuringu luba ning ei ole esitatud kaevandamisloa ega geoloogilise uuringu loa taotlust.

Uuringualaga D kattuva turbamaardla ala asub osaliselt kaevandamisega rikunud ja mahajäetud turbaalal. Lisaks asuvad maardlaga kattuvale eelnimetatud uuringualal osaliselt maaparandussüsteem, üle 10 km² valgalaga Auküla peakraav ja nende piiranguvööndid ning kraavid. Maardlana arvel oleva turba paksus on suhteliselt väike. Eeltoodust tulenevalt ei ole alust arvata, et uuringualaga D kattuvale turbamaardla alale taastuenergia ehitiste ehitamine halvendaks turbamaardla olemasolevat olukorda.

Lisaks asub uuringuala D põlevkivi passiivsel tarbevarul. MaaPS § 14 lõike 2¹ punkti 2 kohaselt Kliimaministeerium või Vabariigi Valitsuse volitatud asutus võib lubada taastuenergia ehitise ehitamist põlevkivimaardla alal, mille kohta ei ole kehtivat kaevandamisluba ega geoloogilise uuringu luba ning ei ole esitatud selle maavara kaevandamisloa ega geoloogilise uuringu loa taotlust, tähtajaliselt kuni 35 aastaks.

Palume edasises planeerimisprotsessis arvestada, et tulenevalt MaaPSus sätestatud nõuetest on uuringuala D põlevkivimaardlaga kattuvale alale taastuenergia ehitisi võimalik ehitada ainult tähtajaliselt kuni 35 aastaks.

Reformimata riigimaade ja maaüksuste, mille volitatud asutus on Maa-amet, osas annab kohaliku omavalitsuse eriplaneeringule seisukoha Regionaal- ja Põllumajandusministeerium.

Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu menetlemisega. Palume esitada planeering enne vastuvõtmist kooskõlastamiseks Maa-ametile.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Tambet Tiits
peadirektor

Teadmiseks: Regionaal- ja Põllumajandusministeerium - info@agri.ee

Maarika Karimova
5866 7891 maarika.karimova@maaamet.ee